

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized name and a surname, possibly 'Kovacevic'.

Практична правила сертификације за
издавање и управљање електронским
сертификатима Пореске управе
Републике Српске

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

КРЕИРАЊЕ ДОКУМЕНТА

Име и презиме	Радно мјесто
Владимир Перишић, дипл. инг. ел.	Начелник одјељења за информациону безбједност и безбједност ИКТ система
Александар Бојанић	Начелник одјељења за информациону безбједност и безбједност ИКТ система

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

ИСТОРИЈА ДОКУМЕНТА

Верзија	Датум	Опис промјена	Број документа
1.1.	15.04.2016. године	Иницијални документ	06/1.01/0103-014-1.2/2016
1.2	07.04.2025. године	Козметичке корекције	06/1.01/0103-014-1.2/2016

Садржај

1	Увод	9
1.1	Преглед	9
1.2	Име документа и идентификација	10
1.3	Учесници у <i>PKI</i> систему <i>PURS CA</i>	10
1.3.1	<i>PURS CA</i>	11
1.3.2	Регистрационо тијело <i>PURS CA</i>	13
1.3.3	Корисници	13
1.3.4	Треће стране	15
1.4	Коришћење сертификата	16
1.4.1	Прихватљиво коришћење сертификата	16
1.4.2	Забрањено коришћење сертификата	16
1.5	Администрација Практичних правила сертификације	16
1.5.1	Организација администрирања Практичних правила сертификације	16
1.5.2	Контакт подаци	16
1.5.3	Особа која одређује погодност документа Практичних правила сертификације	17
1.5.4	Процедура одобравања <i>CPS</i> документа	17
1.6	Дефиниције и скраћенице	17
2	Одговорности за публикавање и репозиторијуме	19
2.1	Репозиторијум	19
2.2	Публиковање информација о сертификатима	19
2.3	Вријеме и фреквенција публикавања	19
2.4	Контроле приступа репозиторијумима	19
3	Идентификација и аутентикација корисника	21
3.1	Називи	21
3.2	Иницијална провјера идентитета	21
3.3	Идентификација и аутентикација захтјева за опозив сертификата	22
4	Оперативни захтјеви у вези животног циклуса сертификата	23
4.1	Подношење захтјева за добијање сертификата	23
4.2	Обрада захтјева за добијање сертификата	24
4.3	Издавање сертификата	24
4.4	Прихватање сертификата	25
4.5	Коришћење сертификата и асиметричног пара кључа	25

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

4.6	Обнављање сертификата.....	26
4.7	Генерисање новог пара кључева и сертификата корисника	26
4.8	Модификације сертификата корисника	26
4.9	Суспензија и опозив сертификата.....	26
4.10	Сервиси провјере статуса сертификата	28
4.11	Престанак коришћења сертификата.....	28
4.12	Чување и реконструкција приватног кључа корисника	29
5	Управне, оперативне и физичке безбједносне контроле	30
5.1	Физичке безбједносне контроле	30
5.1.1	Локација и зграда	30
5.1.2	Физички приступ	30
5.1.3	Електрично напајање и климатизација	30
5.1.4	Изложеност поплавама	30
5.1.5	Превенција и заштита од пожара.....	30
5.1.6	Медијуми за чување података	30
5.1.7	Одлагање смећа	30
5.1.8	Одлагање резервних копија.....	30
5.2	Процедуралне контроле	31
5.2.1	Повјерљиве позиције запослених.....	31
5.2.2	Број особа које се захтијевају по сваком задатку	31
5.2.3	Идентификација и за сваку улогу	31
5.2.4	Улоге које захтијевају раздвајање дужности	31
5.3	Кадровске безбједносне контроле	32
5.3.1	Квалификација и искуство	32
5.3.2	Процедура провере биографије.....	32
5.3.3	Захтијеви за обученошћу.....	32
5.3.4	Поновна обука.....	32
5.3.5	Ротација послова	32
5.3.6	Документација за иницијалну обуку и поновну обуку.....	32
5.3.7	Казнене мјере у односу на запослене.....	32
5.4	Процедуре безбједносних провјера/аудитинг	32
5.4.1	Типови забиљежених догађаја	33
5.4.2	Учесталост прегледа евидентираних догађаја.....	33

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

5.4.3	Вријеме чувања евиденције.....	33
5.4.4	Заштита <i>Audit log</i>	33
5.4.5	Процедура <i>backup</i> -а аудит логова.....	33
5.4.6	Систем сакупљања аудит логова.....	33
5.4.7	Обавјештење субјекта који је проузроковао догађај.....	33
5.4.8	Процјена рањивости система.....	33
5.5	Архивирање записа.....	33
5.5.1	Типови архивираних записа.....	33
5.5.2	Период чувања архиве.....	34
5.5.3	Заштита архиве.....	34
5.5.4	Процедура <i>backup</i> -а архиве.....	34
5.5.5	Систем сакупљања записа.....	34
5.5.6	Процедуре за добијање и верификацију информација из архиве.....	34
5.6	Измјена кључева.....	34
5.7	Компромитација и опоравак у случају катастрофе.....	34
5.7.1	Процедуре за поступање у инцидентним и компромитујућим ситуацијама.....	34
5.7.2	Рачунарски ресурси, софтвер или подаци који су оштећени.....	34
5.7.3	Процедуре које се спроводе код компромитације приватног кључа корисника.....	34
5.7.4	Могућности континуитета пословања након катастрофе.....	35
5.8	Завршетак рада <i>CA</i> или <i>RA</i>	35
6	Техничке безбједносне контроле.....	36
6.1	Генерисање и инсталација асиметричног пара кључева.....	36
6.1.1	Генерисање асиметричног пара кључева.....	36
6.1.2	Испорука приватног кључа кориснику.....	36
6.1.3	Достава јавног кључа издаваоца сертификата трећим странама.....	36
6.1.4	Дужине кључева.....	36
6.1.5	Намјена кључа (<i>Key Usage</i>).....	37
6.2	Заштита приватног кључа.....	37
6.3	Други аспекти управљања паром кључева.....	37
6.3.1	Архивирање јавног кључа.....	37
6.3.2	Периоди валидности сертификата и приватног кључа.....	37
6.4	Активациони подаци.....	38
6.5	Безбједносне контроле рачунара.....	38

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

6.5.1	Специфични захтјеви за безбједност рачунара	38
6.5.2	Рангирање безбједности рачунара	38
6.6	Животни циклус техничких безбједносних контрола	38
6.7	Мрежне безбједносне контроле	38
6.8	Временски жиг	38
7	Профили сертификата и <i>CRL</i> листа	39
7.1	Профили сертификата	39
7.1.1	<i>Root CA</i> тијело.....	39
7.1.2	<i>PURS CA 1</i>	39
7.1.3	Електронски сертификат за правна лица/предузетнике	40
7.1.4	Електронски сертификат за физичка лица	41
7.2	Профил <i>CRL</i> листе.....	42
7.2.1	Профил <i>CRL</i> листе <i>PURS ROOT CA</i>	42
7.2.2	Профил <i>CRL</i> листе <i>PURS CA 1</i>	42
7.3	<i>OCSP</i> профил	43
8	Провјера сагласности са Политиком сертификације	44
9	Други пословни и правни аспекти	45
9.1	Цијене	45
9.1.1	Цијена издавања или обнове сертификата	45
9.1.2	Цијена приступа сертификатима	45
9.1.3	Цијена приступа информацијама о статусу сертификата	45
9.1.4	Цијене за друге сервисе	45
9.1.5	Политика повраћаја новца	45
9.2	Финансијска одговорност	45
9.2.1	Покривање осигурања	45
9.2.2	Осигурање или гаранцијско покривање за кориснике	45
9.3	Повјерљивост пословних информација.....	46
9.3.1	Опсег повјерљивих информација.....	46
9.3.2	Информације које нису у опсегу поверљивих информација	46
9.3.3	Одговорност за заштиту поверљивих информација	46
9.4	Приватност и заштита личних информација.....	46
9.4.1	План приватности.....	46
9.4.2	Информације које се третирају као приватне.....	46

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА	
9.4.3	Информације које се не сматрају приватним 46
9.4.4	Одговорност за заштиту приватних информација 47
9.4.5	Обавјештење и сагласност за коришћење приватних информација 47
9.4.6	Откривање информација сходно правним и административним процесима 47
9.5	Права интелектуалног власништва 47
9.6	Изјава о гаранцији..... 47
9.7	Непризнавање гаранције..... 47
9.8	Ограничења одговорности 48
9.9	Одштете 48
9.10	Период важности и крај валидности Политике сертификације 48
9.10.1	Важност 49
9.10.2	Крај валидности..... 49
9.10.3	Ефекат завршетка и поновног рада..... 49
9.11	Појединачна обавјештења и комуникација са учесницима 49
9.12	Исправке 49
9.12.1	Процедуре за исправку 49
9.12.2	Механизам и период обавјештавања 49
9.12.3	Услови промјене објектног идентификатора (<i>OID</i>) 49
9.13	Процедуре рјешавања спорова 49
9.14	Примјена закона 50
9.15	Сагласност са позитивним прописима..... 50
9.16	Друге одредбе 50
10	Референце..... 51

1 УВОД

Цертификационо тијело Пореске управе Републике Српске (у даљем тексту: *PURS CA*) доноси Практична Правила која се односе на издавање и управљање неквалификованим електронским сертификатима од стране *PURS CA* у складу са Законом о електронском потпису Републике Српске (у даљем тексту Закон), као и одговарајућим подзаконским актима Републике Српске.

PURS CA издаје електронске сертификате у складу са Законом, али и у складу са документима:

- *RFC 5280 „Internet X.509 Public Key Infrastructure Certificate and Certificate Revocation List (CRL) Profile”* и
- *ETSI TS 102 280 V1.1.1 (2004-03) „X.509 V.3 Certificate Profile for Certificates Issued to Natural Persons”*.

1.1 ПРЕГЛЕД

PURS CA је одговорно за пружање комплетних услуга сертификације, које укључују следеће сервисе:

- Регистрацију корисника,
- Формирање асиметричног пара кључева за кориснике,
- Формирање електронског сертификата,
- Дистрибуцију приватног кључа и електронског сертификата корисницима на начин у складу са Законом,
- Управљање процедуром опозива и суспензије електронских сертификата и
- Обезбеђивање статуса опозваности електронских сертификата.

PURS CA обезбеђује средство за формирање електронског сертификата и придружени активациони код за инсталацију електронског сертификата, као и њихову безбједну дистрибуцију до корисника. *PURS CA* додатно обезбеђује једнократни активациони код за приступ порталу путем којег се електронски сертификат преузима.

PURS CA утврђује Општа правила пружања услуге сертификације у складу са Законом која корисницима обезбеђују довољно информација на основу којих се могу одлучити о прихватању услуга, као и о обиму самих услуга. Општа правила *PURS CA* су уграђена у документима:

1. Политика сертификације за издавање и управљање електронским сертификатима Пореске управе Републике Српске – (у даљем тексту: Политика сертификације или *CP*) и
2. Практична правила сертификације за издавање и управљање електронским сертификатима Пореске управе Републике Српске-овај документ (у даљем тексту: Практична правила или *CPS*).

Политика сертификације и Практична правила су јавни документи. Политика сертификације дефинише предмет рада сертификационог тијела, док Практична правила дефинишу процесе и

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

начин њиховог коришћења при формирању и управљању електронским сертификатима. Општа правила функционисања *PURS CA* су у складу са документом:

- *RFC 3647 „Internet X.509 Public Key Infrastructure. Certificate Policy and Certification Practices Framework“.*

PURS CA утврђује и Интерна правила рада сертификационог тијела и заштите система сертификације (у даљем тексту: Интерна правила) у којима су садржани и детаљно описани поступци и мјере који се примењују у *PURS CA* приликом издавања и руковања електронским сертификатима. Интерна правила су власништво ПУРС и представљају пословну тајну. Интерна правила садрже детаље о:

1. систему физичке контроле приступа,
2. систему логичке контроле приступа
3. систему за управљање кључевима
4. систему дистрибуиране одговорности
5. поступцима и радњама у ванредним ситуацијама.

PURS CA је уписано у регистар сертификационих тијела Министарства науке и технологије Републике Српске.

1.2 ИМЕ ДОКУМЕНТА И ИДЕНТИФИКАЦИЈА

Идентификациони подаци *PURS CA* су:

PURS CA

Пореска управа Републике Српске

Трг Републике Српске 8

78 000 Бања Лука

Република Српска

Босна и Херцеговина

Цертификационо тијело	Јединствено име (DN)
<i>Root</i>	<i>C = BA ST = Republika Srpska O = Poreska uprava CN = PURS ROOT CA</i>
<i>Issuing</i>	<i>C = BA ST = Republika Srpska O = Poreska uprava CN = PURS CA 1</i>

1.3 УЧЕСНИЦИ У *PKI* СИСТЕМУ *PURS CA*

У овом поглављу су дате основне информације о учесницима у оквиру *PKI* система *PURS CA*.

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

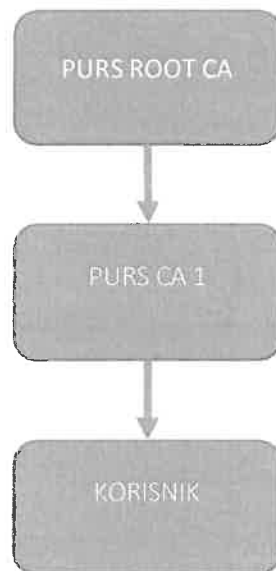
1.3.1 PURS CA

PURS CA је сертификационо тијело (CA) које издаје електронске сертификате. Политика сертификације и Практична правила, представљају одговарајућу политику и правила која се примјењују при издавању и управљању електронским сертификатима.

У циљу објављивања трећим странама информација које се односе на опозване и суспендоване сертификате (статус сертификата), врши се одговарајућа публикација листе опозваних сертификата (CRL – Certificate Revocation List). Провјера статуса сертификата је могућа директним увидом у CRL. PURS CA периодично објављује CRL листу у складу са условима дефинисаним у овом документу.

PURS CA представља хијерархијску структуру Инфраструктуре Јавних Кључева (У даљем тексту: PKI) за издавање електронских сертификата. У поменутој архитектури (слика 1), постоји:

- PURS ROOT CA – централно самопотписано сертификационо тијело (Root CA) које издаје сертификате потчињеним сертификационим тијелима (Issuing CA) и потписује своју CRL листу.
- PURS CA 1 – потчињено сертификационо тијело (Issuing CA) од стране PURS ROOT CA, које издаје електронске сертификате корисницима и које потписује своју CRL листу.

Слика 1. Хијерархијска структура PURS CA система

Сва наведена сертификациона тијела налазе се и управљају на централној локацији Пореске управе Републике Српске, а у оквиру Сектора за информационе технологије.

Обавезе PURS CA

PURS CA гарантује да ће спроводити све процедуре дефинисане овом CPS. PURS CA се обавезује на:

1. Потпуну усаглашеност са званично објављеним CP и CPS
2. Регуларно ажурирање докумената CP и CPS и њихово јавно публикување

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

3. Објављивање контакт детаља сертификационог ауторитета
4. Обезбјеђивање услуга сертификације у складу са Законом и осталим подзаконским актима
5. Обезбјеђивање инфраструктуре и сертификационих услуга, укључујући успоставу и одржавање *PURS CA* репозиторијума и одговарајућег *web* сајта у циљу пружања сертификационих услуга
6. Обезбјеђивање сигурних механизма који укључују механизам генерисања кључева, заштите кључева, као и процедуре дијелења тајни у складу са својом сопственом *PKI* инфраструктуром
7. Обезбјеђивање обавјештавања у случају компромитације сопственог приватног кључа
8. Безбједно генерисање кључева за кориснике
9. Издавање електронских сертификата у складу са *CP* и *CPS*, као и испуњавање сопствених преузетих обавеза
10. Обавјештавање корисника да су сертификати генерисани за њих, као и о начину како корисници могу да преузму сертификате
11. Обавјештавање апликанта уколико *PURS CA* није способно да изврши валидацију корисничке апликације за добијање сертификата у складу са *CP* и *CPS*
12. Након пријема валидног захтјева од стране *RA* које ради у оквиру *PURS CA* мреже издаје сертификат у складу са *CP* и *CPS*
13. Опозив сертификата који су издати у складу са *CP* и *CPS* након пријема валидног захтјева за опозив сертификата од стране ауторизованог лица које може да захтијева опозив
14. Обезбјеђивање подршке корисницима и трећим странама као што је описано у *CP* и *CPS*
15. Регуларно и периодично објављивање листе опозваних сертификата, *CRL* листе, у складу са *CP* и овим *CPS* која је увијек доступна свим заинтересованим странама
16. Обавјештавање трећих страна о статусу сертификата путем публиковања *CRL* листа на *PURS CA on-line* репозиторијуму
17. Достављања копије *CP* и *CPS*, као и осталих примјенљивих докумената на захтјев неке од страна.

PURS CA потврђује да, осим горе наведених, нема других обавеза по овом *CPS* документу.

Одговорности *PURS CA*

PURS CA је одговорно за извршавање горе наведених обавеза у обиму који одређује законска регулатива Републике Српске.

1. *PURS CA* није одговорно за заштиту приватних кључева корисника намијењених за креирање електронског потписа по њиховом преузимању од стране корисника.
2. *PURS CA* није одговорно за неодговарајућу провјеру валидности сертификата од стране која се поуздаје у сертификат издат од стране *PURS CA*
3. *PURS CA* није одговорно за могућу злоупотребу сертификата која је настала усљед неиспуњавања обавеза корисника или треће стране која се поуздаје у сертификат издат од стране *PURS CA*
4. *PURS CA* није одговорно за неизвршавање својих обавеза које су посљедица ванредне ситуације или више силе.

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

1.3.2 Регистрационо тијело *PURS CA*

Захтјеви за издавањем сертификата за кориснике *PURS CA* подносе се на шалтерима Пореске управе Републике Српске, који обављају улогу Регистрационих ауторитета (*RA*).

RA комуницира са корисницима и *PURS CA* у циљу испоруке сертификационих услуга.

У том смислу, *RA PURS CA*:

1. Прихвата, анализира, потврђује или одбија регистрацију одговарајућих захтјева за сертификатима (апликације за сертификате).
2. Региструју кориснике за коришћење *PURS CA* сертификационих услуга.
3. Спровode све кораке у процедури идентификације корисника у складу са Законом
4. Користе службене и овјерене документе у циљу провјере корисничке апликације.
5. Након потврде апликације корисника, обавјештавају *PURS CA* у циљу издавања сертификата.
6. Иницирају процес опозива или суспензије сертификата од стране *PURS CA*.

RA PURS CA делује у складу са праксом, процедурама и основним документима рада *PURS CA*. Не постоји ограничење на број регистрационих тијела која могу бити придружена *PURS CA PKI* инфраструктури.

PURS CA обезбјеђује регистрационим тијелима у својој инфраструктури неопходну технологију и *know-how*, као и одговарајући обуку, у циљу постизања високог нивоа обучености у складу са *PURS CA* функционалним захтјевима.

RA обавезе

1. Пријем апликација за издавање електронског сертификата у складу са *CP* и *CPS*.
2. Извршавање свих активности на верификацији и провјери аутентичности апликаната у складу са описом *PURS CA* процедура, *CP* и овим *CPS*
3. Достављање захтјева апликаната до *PURS CA* у електронском формату (захтјев за издавањем сертификата), у складу са *CP* и *CPS*
4. Записивање свих активности у журналу догађаја
5. Пријем, верификацију и прослеђивање ка *PURS CA* свих захтјева за опозивом и суспензијом *PURS CA* издатих сертификата у складу са *PURS CA* процедурама, *CP* и *CPS*.

PURS CA одговорна је за поштовање политике сертификације. *PURS CA* обезбјеђује механизам да оствари пуну линију одговорности у процесу издавања и управљања издатим сертификатима.

1.3.3 Корисници

Корисници су физичка, правна лица и предузетници који користе услуге *PURS CA* и који потписују уговор са Пореском управом. Корисници и лица овлашћена од стране корисника (физичка лица по овлашћењу правног лица/предузетника), подносе захтјев за издавање електронског сертификата, који су идентификовани као власници сертификата у самом сертификату, те поседују приватни кључ који математички одговара јавном кључу наведеном у корисниковом сертификату. Подносиоци захтјева могу бити:

- физичка лица по овлашћењу даваоца сагласности.

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

- физичка лица.

Давалац сагласности може бити правно лице или предузетник.

Корисник потписује уговор са *PURS CA* за услуге издавања и управљања електронским сертификатом које пружа *PURS CA*.

Корисник као физичко лице, након извршене идентификације и потписивања уговора, подноси Захтјев за издавање електронског сертификата.

Корисник као правно лице или предузетник, након извршене идентификације и потписивања уговора, доставља Сагласност за издавање електронског сертификата физичком лицу, који у електронском пословању могу користити електронски сертификат за потребе даваоца сагласности, те који на основу тога могу поднијети Захтјев за издавање електронског сертификата.

Идентификациони подаци даваоца сагласности (назив правног лица и ЈИБ) у издатом електронском сертификату за правно лице наводе се у атрибуту *Organization*. Идентификациони подаци о физичком лицу увијек се наводе у атрибуту *Common Name*. Електронски сертификат за физичко лице не посједује атрибут *Organization*.

Сагласност која се даје физичком лицу омогућава даваоцу сагласности да поднесе захтјев за опозивом или суспензијом електронских сертификата свих корисника код којих се у атрибуту *Organization* налази идентификациони податак даваоца сагласности.

Захтјев за издавање електронског сертификата увијек подноси физичко лице и то физичко лице као корисник и физичко лице по овлашћењу правног лица, укључујући и физичко лице које заступа правно лице. У овом процесу лице увијек мора бити физички присутно и мора да посједује важећи идентификациони документ (личну карту или путну исправу). Корисници не плаћају накнаду за издавање електронског сертификата.

Корисници са ПУРС потписују уговор за услуге издавања и управљања електронским сертификатом које пружа *PURS CA* – кориснички уговор. Кориснички уговор омогућава кориснику да поднесе захтјев за опозив, суспензију и реиздавање електронског сертификата.

Обавезе корисника

Корисници сертификационих услуга *PURS CA* су одговорни за:

- 1) Поштовање Политике сертификације (*CP*) и Практичних правила рада (*CPS*) публикованих од стране *PURS CA*,
- 2) Обезбеђивање тачних информација у њиховој комуникацији са *RA PURS CA*,
- 3) Упознавање, разумијевање и сагласност са свим ставовима и условима у *CP* и овој *CPS*, као и другим документима који су објављени на *PURS CA* репозиторијуму,
- 4) Обавјештавање *RA* тијела о било којим промјенама информација које су раније достављене,
- 5) Посједовање одговарајућих знања и ако је неопходно, похађање одговарајуће обуке за коришћење електронских сертификата и сертификационих услуга,
- 6) Уздржавање од нарушавања интегритета и произвођења неисправним, сертификата издатог од стране *PURS CA*,

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

- 7) Коришћење *PURS CA* сертификата само за легалне и ауторизоване сврхе у складу са *CP* и *CPS*, као и важећим законским и подзаконским актима,
- 8) Прекид коришћења електронског сертификата уколико је било која информација у сертификату постала невалидна,
- 9) Прекид коришћења електронског сертификата уколико сам сертификат постане невалидан,
- 10) Уздржање од коришћења свог приватног кључа који одговара јавном кључу који је сертификован од стране *PURS CA*, у издатом сертификату, под истим именом за потребе издавања других сертификата,
- 11) Спрјечавање компромитације, губљења, објављивања, модификације или било ког другог неауторизованог коришћења свог приватног кључа,
- 12) Захтијевање опозива сертификата у случају догађаја који материјално утиче на интегритет издатог сертификата од стране *PURS CA*,
- 13) Пријављивање сваке могуће злоупотребе свог приватног кључа и захтијевање да се сертификат опозове у том случају.

1.3.4 Треће стране

Треће стране су физичка лица и/или правна лица који прихватају и верификују електронски потпис. Треће стране могу да корисника идентификују као припадника правног лица/предузетника на основу вриједности атрибута *Organization* у тијелу електронског сертификата.

Верификација електронског потписа обухвата:

- Провјеру валидности путање сертификације корисниковог електронског сертификата. У циљу провјере валидности електронског сертификата, треће стране морају увијек да провјере статус опозваности датог сертификата у оквиру *PURS CA*. На располагању су *CRL* листе (*PURS ROOT CA* и *PURS CA 1*).
- Провјеру потписа електронског документа на бази јавног кључа који се налази у корисниковом електронском сертификату.

Обавезе трећих страна

Страна која се ослања на *PURS CA* издати сертификат обавезна је да:

- 1) Посједује одговарајућа знања о коришћењу електронских сертификата и других технологија везаних за услуге сертификације
- 2) Упозна се са Политиком сертификације (*CP*) и Практичним правилима рада (*CPS*) у вези наведених услова који важе за треће стране
- 3) Поштује и спроводи одредбе из *CP* и *CPS*
- 4) Верификује *PURS CA* издати сертификат:
 - a. Провјером да је комплетан ланац сертификата од *Root CA* сертификата
 - b. Провјером опозваности сертификата у ланцу
 - c. Провјером да су сви сертификати у ланцу валидни у временском тренутку провјере сертификата
- 5) Провјери комплетност података у сертификату издатом од стране *PURS CA*, као и да провјери да ли дати сертификат служи одговарајућој области примјене која је наведена у сертификату

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

- 6) Верификује електронски потпис
- 7) Разумно ослони и поузда на *PURS CA* издати сертификат у складу са одговарајућим околностима.

1.4 КОРИШЋЕЊЕ ЦЕРТИФИКАТА

1.4.1 Прихватљиво коришћење сертификата

У складу са Законом, електронски сертификат се користи за верификацију електронског потписа. *PURS CA* електронски сертификати се могу користити за одређене трансакције електронског пословања са Пореском управом Републике Српске, а које се базирају на употреби електронског потписа. Примјери оваквих трансакција су:

- Електронско потписивање докумената и
- Приступ безбједним *web* сајтовима и порталима (*SSL/TLS* аутентификација) и другим *on-line* садржајима Пореске управе Републике Српске.

1.4.2 Забрањено коришћење сертификата

Свака друга употреба електронског сертификата која није прописана овим документом или није у сагласности са одредбама Закона о електронском потпису и другим документима који регулишу ову област сматра се недозвољеном.

1.5 АДМИНИСТРАЦИЈА ПРАКТИЧНИХ ПРАВИЛА ЦЕРТИФИКАЦИЈЕ

1.5.1 Организација администрирања Практичних правила сертификације

PURS CA је одговорно за прописну администрацију Практичних правила сертификације и то у смислу периодичног прегледа и ажурирања, као и ванредних промјена одговарајућих одредби које проистичу из евентуалних промјена у законској регулативи или техничким карактеристикама криптографских алгоритама и дужина кључева које *PURS CA* користи.

1.5.2 Контакт подаци

PURS CA

Пореска управа Републике Српске

Трг Републике Српске 8

78 000 Бања Лука

Република Српска

Босна и Херцеговина

тел: +387 51 332-360 факс: +387 51 332-350

e-mail: ca@poreskaupravar.org

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

1.5.3 Особа која одређује погодност документа Практичних правила сертификације

Особа у Пореској управи Републике Српске, одговорна за Практична правила сертификације је:

Начелник одјељења ОИСИТБ – Сектор за ИТ
Пореска управа Републике Српске Трг Републике Српске 8
78 000 Бања Лука Република Српска Босна и Херцеговина
тел: +387 51 332-333

1.5.4 Процедура одобравања *CPS* документа

Документ се редовно периодично прегледа и врше се његове измјене од стране одговорних лица за *PURS CA* систем у Пореској управи Републике Српске.

1.6 ДЕФИНИЦИЈЕ И СКРАЋЕНИЦЕ

У овом документу поједини изрази имају сљедеће значење:

Активациони подаци – Подаци, који нису криптографски кључеви, који су захтијевани у циљу рада криптографских модула и који морају бити заштићени (као на примјер једнократни активациони код или приступна шифра).

Захтјев за сертификат – Захтјев поднесен од стране лица које захтијева електронски сертификат Цертификационом тијелу у циљу издавања електронског сертификата.

Подносилац захтјева/апликант – физичко лице које је подносилац захтјева за издавањем електронског сертификата у временском периоду до уручења када постаје корисник.

Асиметрични криптографски алгоритми – криптографски алгоритми који користе различите кључеве за шифровање и дешифровање.

Асиметрични пар кључева – Приватни кључ и јавни кључ, као математички пар који се користе за потребе рада асиметричног криптографског алгоритма, као што је на примјер *RSA* алгоритам.

Аутентикација – процедура провјере идентитета појединца или организације.

CA сертификат – Сертификат за дато *CA* издат (дигитално потписан) од стране другог *CA* (*Issuing CA*) или самопотписан (уколико се ради о *Root CA*).

Дијељена тајна – Дио криптографске тајне која је подијељена на унапријед дефинисан број дијелова.

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

Дигитални потпис – Технички поступак реализације електронског потписа гдје се *hash* вриједност бинарне репрезентације електронског документа шифрује асиметричним криптографским алгоритмом.

Електронски документ – документ у електронском облику који може да се користи у правним пословима и другим правним радњама, као и у управном, судском и другом поступку пред државним органом.

Електронски потпис – скуп података у електронском облику који су придружени или су логички повезани са електронским документом и који служе за идентификацију потписника.

Електронски сертификат – електронски документ којим се потврђује веза између података за провјеру електронског потписа и идентитета потписника.

Hash алгоритми – једносмјерне иреверзибилне функције помоћу којих се врши трансформација информације произвољне величине у *hash* вриједност фиксне величине (128, 160, 224, 256, 374, 512 битова (или више)).

Идентификација – процес декларисања идентитета физичког или правног лица/предузетника.

Управљање сертификатима – Активности придружене управљању сертификатима укључују генерисање, чување, испоруку, објављивање и опозив сертификата.

Скраћенице које се користе у овом документу:

CA (Certification Authority) - Сертификационо тијело

CP (Certificate Policy) - Политика сертификације

CPS (Certificate Practise Statement) - Практична правила

CRL (Certificate Revocation List) - Листа опозваних сертификата

ПУРС – Пореска управа Републике Српске

ETSI – European Telecommunication Standardization Institute

OID (Object Identifier) - јединствени идентификатор

PKI (Public Key Infrastructure) - Инфраструктура јавних кључева

PURS CA – Сертификационо тијело Пореске управе Републике Српске

RA (Registration Authority) - Регистрационо тијело

RFC – Request For Comments

2 ОДГОВОРНОСТИ ЗА ПУБЛИКОВАЊЕ И РЕПОЗИТОРИЈУМЕ

Ово поглавље се односи на све аспекте публикувања информација, као и на локације гдје се те информације публикују, у оквиру *PURS CA*.

2.1 РЕПОЗИТОРИЈУМ

PURS CA публикује информације неопходне за провјеру статуса електронских сертификата (сертификате *CA* тијела и *CRL* листе *CA* тијела) које издаје на *on-line* репозиторијуму <http://ca.poreskaupravors.org>. *PURS CA* задржава право да публикује статусне информације о сертификатима и на репозиторијуму неке треће стране уколико је то потребно.

PURS CA на поменутом *on-line* репозиторијуму објављује информације о практичним правилима и процедурама рада, укључујући *CP*, као и ова *CPS*. *PURS CA* задржава право да учини расположивим и публикује информације у вези сопствених политика и процедура рада путем било ког погодног начина.

2.2 ПУБЛИКОВАЊЕ ИНФОРМАЦИЈА О ЦЕРТИФИКАТИМА

PURS CA публикује информације о сертификатима *PURS CA (Root i Issuing CA)* на претходно поменути репозиторијумима.

Учесници у сертификационим услугама се обавјештавају да ће *PURS CA* публиковати поједине информације које су они доставили на јавно приступачним директоријумима уз придружене статусне информације о електронским сертификатима у формату и садржају који прописује Закон.

Из разлога њихове осјетљивости и пословне тајне, *PURS CA* неће публиковати интерна правила рада која се односе на неке подкомпоненте и елементе који укључују одређене безбједносне контроле, процедуре које се односе на управљање кључевима, дистрибуирану одговорност, безбједност регистрациона тијела, поступке у ванредним ситуацијама и све остале безбједносно осетљиве процедуре.

2.3 ВРИЈЕМЕ И ФРЕКВЕНЦИЈА ПУБЛИКОВАЊА

PURS CA публикује информације о статусу опозваности издатих електронских сертификата (*CRL* листе), као што је назначено и прецизирано у овом документу.

Максимално дозвољено кашњење од издавања *CRL* листе до публикувања је један сат.

2.4 КОНТРОЛЕ ПРИСТУПА РЕПОЗИТОРИЈУМИМА

PURS CA одржава расположивим приступ до свог јавног репозиторијума трећим странама са сврхом:

- Додављања *CA* сертификата *PURS ROOT CA* и *PURS CA1*
- *CRL* листе *PURS ROOT CA* и *PURS CA1*

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

PURS SA ће ограничити или забранити приступ одређеним услугама, као што су публикавање статусних информација о базама података треће стране, одређеним приватним директоријумима, итд.

3 ИДЕНТИФИКАЦИЈА И АУТЕНТИКАЦИЈА КОРИСНИКА

У овом поглављу су наведени услови које је неопходно испунити приликом подношења захтјева за издавањем/обновом/промјеном статуса електронског сертификата.

Услови се односе на:

- Идентификацију физичког лица
- Идентификацију правног лица/предузетника,
- Идентификацију подносиоца захтјева, овлашћеног од стране правног лица/предузетника.

3.1 НАЗИВИ

Идентификациони подаци корисника и подносиоца захтјева, овлашћених од стране корисника који се уграђују у електронски сертификат, структурирани су по *X.500 distinguished name* форми.

PURS CA издаје електронске сертификате подносиоцима захтјева. Правно лице или предузетник доставља документовану сагласност која садржи називе који се могу верификовати (назив и ПИБ), док физичко лице доставља документован захтјев који садржи називе који се могу верификовати (име, презиме и ЈМБ подносиоца захтјева). ЈМБ се неће наћи у издатом електронском сертификату.

PURS CA не издаје анонимне сертификате корисницима.

Имена придружена корисницима сертификата су јединствена у домену *PURS CA*, пошто се увијек користе заједно са јединственим идентификационим бројем корисника (у *CN* пољу *Subject-a*).

PURS CA не прихвата "*trademark*" ознаке, лоба или друге графичке или текстуалне материјале који су заштићени од копирања, а разматрани су за укључење у сертификате.

3.2 ИНИЦИЈАЛНА ПРОВЈЕРА ИДЕНТИТЕТА

- Идентификација физичког, правног лица или предузетника, као корисника. Достављени подаци се провјеравају. Консултују се базе података које једнозначно идентификују кориснике.
- Идентификовано правно лице или предузетник, доставља сагласност за издавање електронског сертификата физичким лицима, ради подношења захтјева за издавање електронског сертификата.
- Подносиоци захтјева се уз лично присуство у регистрационом тијелу и валидним идентификационим документом идентификују. Провјеравају се идентификовани подаци са подацима у достављеном овлашћењу.

Идентификовани подаци корисника и подносиоца захтјева, се структурирају у *X.500 distinguished name* форму и електронски од стране *RA* оператера достављају у *CA*.

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

3.3 ИДЕНТИФИКАЦИЈА И АУТЕНТИКАЦИЈА ЗАХТЈЕВА ЗА ОПОЗИВ ЦЕРТИФИКАТА

Правно лице или предузетник може да захтијева промјену статуса електронских сертификата у којима су његови идентификациони подаци, тако што ће пријавити промјене у податку електронског сертификата. Захтјев, потписан од стране законског заступника правног лица/предузетника, подноси се лично у *RA* тијело, уз обавезну идентификацију законског заступника идентификационим документом.

Физичко лице може да захтијева опозив/суспензију свог сертификата. Захтјев се подноси лично у *RA* тијело, уз обавезну идентификацију идентификационим документом.

Опозив сертификата може бити захтијеван и од стране *PURS CA* због уочених нерегуларности у раду.

Подносиоци захтјева за промјену статуса електронског сертификата се обавјештавају након обраде захтјева. Обрађен захтјев за промјену статуса је видљив на *CRL* листи у року од 24 сата по пријему захтјева.

4 ОПЕРАТИВНИ ЗАХТЈЕВИ У ВЕЗИ ЖИВОТНОГ ЦИКЛУСА ЦЕРТИФИКАТА

За све кориснике *PURS CA* или друге учеснике постоји стална обавеза да информишу *PURS CA* о свим промјенама у информацијама које су објављене у сертификату за читав период важења таквог сертификата. Одређене друге обавезе се такође могу додатно успоставити.

4.1 ПОДНОШЕЊЕ ЗАХТЈЕВА ЗА ДОБИЈАЊЕ ЦЕРТИФИКАТА

Физичка, правна лица или предузетници, потписују са Пореском управом Републике Српске Уговор о пружању услуга сертификације. Правна лица и предузетници достављају сагласност за издавање електронских сертификата, користећи образац „Сагласност за издавање електронских сертификата/измјену података на постојећим електронским сертификатима“.

RA спроводи процес идентификације, аутентикације и регистрације корисника ради закључења уговора, а у циљу спровођења поступка подношења захтјева за издавање електронских сертификата који захтјева:

- Давање сагласности уколико је корисник правно лице или предузетник,
- Достављање друге документације уколико је то потребно и
- Прихватање уговора.

Потребни подаци форме сагласности за електронске сертификате су:

- 1) Назив организације (податак даваоца сагласности)
- 2) ЈИБ (податак даваоца сагласности)
- 3) Поштанска адреса (податак даваоца сагласности)
- 4) Име (податак подносиоца захтјева)
- 5) Презиме (податак подносиоца захтјева)
- 6) ЈМБ (податак подносиоца захтјева)
- 7) Контакт телефон (податак подносиоца захтјева)
- 8) *E-mail* адреса корисника (податак подносиоца захтјева)

Процес одржавања података о корисницима реализује се унутар *RA* тијела и обухвата континуалну провјеру и ажурирање података.

Пријем сагласности за издавање електронског сертификата у *RA* мора да стигне у папирном облику, али искључиво у форми попуњеног прописаног обрасца овјереног потписом законског заступника.

Након провјере валидности података, *RA* оператер шаље поруке подносиоцима захтјева из листе са сагласности, или кориснику уколико је подносилац захтјева (користећи податке уписане у пољу *e-mail*) да дођу на локацију *RA* тијела у циљу личне идентификације.

У позиву за долазак који се шаље *e-mail*-ом приложени су:

- Елементи сагласности за издавање електронског сертификата који су дефинисани од стране даваоца сагласности (датум слања, број под којим је заведен у пословном систему правног лица, заступник који је послао захтјев и сл.),

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

- Локације на којима се могу прочитати документи Политике сертификације и Практичних правила,
- Молба да са собом понесе овај позив, с обзиром да је на тај начин верификована исправност унесене *e-mail* адресе.

Уколико је корисник физичко лице, након потписивања уговора и провјере валидности података, физичко лице подноси захтјев RA оператеру за издавање електронског сертификата.

4.2 ОБРАДА ЗАХТЈЕВА ЗА ДОБИЈАЊЕ ЦЕРТИФИКАТА

Подносилац захтјева се јавља RA оператеру. RA оператер се налази у подручној јединици Пореске управе. Мјесно надлежна подручна јединица Пореске управе одређује се према сједишту правног лица/предузетника или органа управе које се налази у Републици Српској, а за физичка лица према мјесту пребивалишта, односно боравишта у Републици Српској.

За правна лица/предузетнике или органе управе чије је сједиште изван Републике Српске и физичка лица чије је пребивалиште, односно боравиште изван Републике Српске мјесно је надлежна подручна јединица Пореске управе којој је поднесен Захтјев.

RA оператер врши идентификацију лица. Да би се идентификација сматрала успјешном потребно је да:

- Подносилац захтјева поседује идентификациони документ који по броју и врсти одговара документу наведеном у сагласности
- Да подаци из захтјева одговарају подацима из презентованог идентификационог документа
- Да се подносилац захтјева појавио у року важења захтјева
- Да подносилац захтјева има код себе *e-mail* поруке (на увид)
- Подносилац захтјева обавјештава се о једнократном коду за приступ *on-line* репозиторијуму <http://ca.poreskaupravs.org>.

Уколико одбија захтјев RA оператер мора да наведе разлог одбијања и о истом обавијестити подносиоца захтјева путем *e-mail-a*.

RA оператер структурира податке из апликације у електронски документ. RA оператер овај документ заштићеним каналом доставља у PURS CA.

RA оператер врши обезбјеђење документације, захтјева који је достављен, од отуђења и уништења.

Генерисање асиметричног приватног и јавног кључа врши се само у заштићеним просторијама PURS CA.

Технички и безбједносни детаљи су описани у интерним правилима рада.

4.3 ИЗДАВАЊЕ ЦЕРТИФИКАТА

Након доставе валидног електронског документа за издавањем сертификата, CA оператер PURS CA спроводи процес издавања одговарајућег сертификата који се састоји од:

- Контроле свих елемената из захтјева,

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

- Одобрење или одбијање захтјева,
- CA оператер покреће процедуру генерисања пара кључева асиметричног алгоритма,
- CA оператер у електронски документ захтјева укључује и генерисани асиметрични јавни кључ,
- CA оператер врши издавање електронског сертификата за одобрени захтјев,
- PURS CA систем путем *e-mail-a* обавјештава подносиоца захтјева о томе да му је сертификат издат и како може да га преузме.
- PURS CA систем такође обавјештава подносиоца захтјева да у року од петнаест (15) дана мора да преузме електронски сертификат, уз упозорење да уколико у датом року не преузме сертификат, исти се аутоматски повлачи. У случају аутоматског повлачења сертификата процедура за добијање новог сертификата је иста као за иницијално подношење захтјева.
- PURS CA систем обавјештава RA тијело о статусу обраде просљеђеног захтјева.

Постоје два кода:

- једнократни код за приступ *on-line* репозиторијуму <http://ca.poreskaupravors.org>
- активациони код (за инсталацију електронског сертификата).

Технички и безбједносни детаљи су описани у интерним правилима рада.

4.4 ПРИХВАТАЊЕ ЦЕРТИФИКАТА

Уручење електронског сертификата врши се путем *on-line* репозиторијума <http://ca.poreskaupravors.org>. Издати сертификат од стране PURS CA сматра се прихваћеним од стране корисника уколико је корисник преко *on-line* репозиторијума <http://ca.poreskaupravors.org> коришћењем једнократног кода преузео електронски сертификат.

Било која примједба на прихватање издатог сертификата мора бити достављена до PURS CA, као сертификационо тијелу – издаваоцу. Примједбе могу бити достављене у RA тијело које их просљеђује до PURS CA.

4.5 КОРИШЋЕЊЕ ЦЕРТИФИКАТА И АСИМЕТРИЧНОГ ПАРА КЉУЧА

У овом поглављу се дефинишу одговорности које се односе на коришћење асиметричног пара кључева и сертификата, и то:

- Одговорности корисника – сви корисници се обавезују да ће користити приватни кључ и сертификат издат од стране PURS CA у складу са дефинисаним начином коришћења кључа у самом сертификату (*Key Usage* и *Enhanced Key Usage* екстензије). Корисник може користити свој приватни кључ само након прихватања одговарајућег сертификата. Такође, корисник мора престати да користи свој приватни кључ након истицања периода валидности или опозива издатог сертификата.
- Одговорност треће стране – трећа страна је обавезна да прихвата издате сертификате PURS CA са предвиђеним начином коришћења сертификата дефинисаним у самом сертификату. Трећа страна је обавезна да прописно и успјешно примјењује операцију јавног кључа који

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

екстрахује из издатог сертификата и одговорна је да спроводи провјеру статуса опозваности датог сертификата коришћењем метода који је дефинисан у *CP* и *CPS* документима *PURS CA*.

4.6 ОБНАВЉАЊЕ ЦЕРТИФИКАТА

Обнављање сертификата се може урадити само ако је постојећи сертификат валидан и у периоду од 30 дана прије истека активног сертификата.

Законом је предвиђено да се корисник сертификата лично идентификује као мјера провјере да су подаци који се налазе у сертификату и даље валидни. Због тога се примјењује иста процедура као и за иницијално издавање сертификата. На захтјеву за издавање сертификата се наводи да је већ регистрован да би се користио исти јединствени идентификатор корисника (ЈИК) у новом сертификату.

Обновљени сертификат се издаје са новим асиметричним паром кључева и новим једнократним кодовима за преузимање и инсталацију електронског сертификата. Операција опозива старог и активирања обновљеног сертификата је аутоматска.

4.7 ГЕНЕРИСАЊЕ НОВОГ ПАРА КЉУЧЕВА И ЦЕРТИФИКАТА КОРИСНИКА

Корисници којима је сертификат истекао или је опозван, уколико желе да добију нови сертификат, морају да поднесу захтјев за издавање новог сертификата. Процедура је иста као и за иницијално издавање сертификата. Нови сертификат се издаје са новим асиметричним паром кључева и новим једнократним кодовима за преузимање и инсталацију електронског сертификата.

Корисник је већ регистрован у оквиру *PURS CA* и посједује јединствени идентификатор корисника (ЈИК). На захтјеву за издавање сертификата се наводи да је већ регистрован да би се користио исти ЈИК у новом сертификату.

Правила прихватања сертификата у овом случају су иста као што је описано у поглављу 4.4.

4.8 МОДИФИКАЦИЈЕ ЦЕРТИФИКАТА КОРИСНИКА

Модификације постојећег сертификата нису дозвољене. Уколико су потребне модификације ради се поступак издавања новог сертификата уз опозив претходног.

4.9 СУСПЕНЗИЈА И ОПОЗИВ ЦЕРТИФИКАТА

PURS CA врши опозив издатог електронског сертификата у случају:

- Губитка, крађе, модификације, објављивања или неке друге компромитације приватног кључа корисника сертификата,
- Да извршење одговарајућих обавеза лица која су наведена у овој *CPS* касни или је спријечено усљед природне катастрофе, рачунарског или комуникационог отказа, или усљед другог узрока који излази ван контроле датог лица и као резултат информације о другом лицу су материјално угрожене или компромитоване,

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

- Да се десила промјена информација које су садржане у сертификату датог лица,
- На захтјев даваоца сагласности које опозива сагласност дату физичком лицу да у електронском пословању може користити електронски сертификат у његово име,
- На захтјев корисника.

PURS CA врши суспензију издатог електронског сертификата у случају:

- На захтјев корисника, даваоца сагласности или надзора *PURS CA* уколико имају сумњу у компромитацију приватног кључа,
- На захтјев даваоца сагласности када привремено укида право физичком лицу (нпр. запосленом у датом правном лицу или код предузетника) да (у електронском пословању) може користити електронски сертификат у његово име.

Процес опозива електронских сертификата може се иницирати из следећих извора:

- Овјереним захтјевом даваоца сагласности које је дало сагласност за издавање сертификата за физичко лице,
- Овјереним захтјевом корисника,
- *PURS CA* уколико је установљен ризик од компромитације приватног кључа за један или више издатих електронских сертификата.

У другом случају, по Закону о електронском потпису РС, у члану 28. предвиђено је да је корисник обавезан да одмах затражи опозив свог сертификата у свим случајевима губитка, оштећења средстава или промјена података за израду електронског потписа. Корисник овјерени захтјев у папирној форми подноси у *RA* тијело. *RA* верификује идентитет стране која је захтијевала опозив на основу информационих елемената који су садржани у идентификационим подацима које је корисник доставио до *RA* тијело. *RA* оператер је дужан да обради и прослиједи у *CA* тијело у току истог радног дана у којем је захтјев стигао. Уколико подаци из захтјева нису вјеродостојни, захтјев се одбија и о томе обавјештава корисник и надзор *PURS CA*. *CA* оператер је дужан да у току истог радног дана обради захтјев за опозивом и обавијести корисника о опозиву.

У трећем случају, *PURS CA* спроводи провјеру свих уочених и пријављених неправилности у раду цијелог *CA* система. На све потврђене невалидности подноси захтјев *CA* оператерима за опозив једног или више електронских сертификата. *CA* оператер је дужан да у току истог радног дана обради захтјев за опозивом и обавијести корисника и подносиоца захтјева о опозиву.

PURS CA спроводи надзор рада цијелог система и излаз из уочене неправилности. Уочене неправилности у случају компромитације једног или више електронских сертификата повлаче захтјев за опозивом истих.

PURS CA провјерава сваку пријављену неправилност. Пријаву неправилности могу урадити службеници *PURS CA*, службеници *RA*, корисници или треће стране. Пријављена неправилност у случају компромитације једног или више електронских сертификата повлаче захтјев за опозивом истих.

У случају да је потребно више од 24 сата да се потврди сумња у компромитацију приватног кључа, подноси се захтјев за суспензијом сертификата у *RA* тијело исти радни дан када је установљена сумња. Оператер *RA* тијела је дужан да изврши идентификацију подносиоца захтјева и обради

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

захтјев исти радни дан по пријему захтјева. Потврдно обрађен захтјев исти радни дан подноси у СА тијело. СА оператер валидира и обрађује захтјев истог радног дана.

За вријеме трајања суспензије подносилац захтјева дужан је да испита сумњу и ,ако је потврдна сумња, поднесе захтјев за опозивом. Уколико се у току трајања суспензије не поднесе захтјев за опозивом, то значи да су сумње неоправдане и електронски сертификат се враћа у стање валидног.

Суспензија сертификата траје онолико дуго колико трају и услови због којих је суспензија и захтијевана, а најдуже тридесет (30) дана. У случају да услови захтијевају да суспензија треба да је дужа од 30 дана, мора се користити процедура опозива.

СА оператер опозивом и суспензијом електронског сертификата мијења његов статус у бази одговарајућег СА тијела која се користи приликом генерисања *CRL* листе.

4.10 СЕРВИСИ ПРОВЈЕРЕ СТАТУСА ЦЕРТИФИКАТА

Опозвани или суспендовани електронски сертификат је видљив на *CRL* листи у року од 24 сата од подношења захтјева за опозивом или суспензијом. Опозвани или суспендовани сертификати који су временски истекли нису видљиви на *CRL* листи. У случају опозива *Issuing CA* електронског сертификата *PURS CA* обавјештава кориснике директно, а треће стране преко *on-line* репозиторијума <http://ca.poreskaupravar.org> у року од 24 сата од поднесеног захтјева за опозивом или суспензијом *Issuing CA* електронског сертификата *PURS CA*.

Листа опозваних сертификата (*CRL*) *PURS CA1* се ажурира на сваких 24 сата, а *CRL PURS ROOT CA* на сваких 6 мјесеци. Треће стране морају користити *on-line* репозиторијум <http://ca.poreskaupravar.org> *PURS CA* да преузму *CRL* листу.

Технички и безбједносни детаљи су описани у интерним правилима рада.

4.11 ПРЕСТАНАК КОРИШЋЕЊА ЦЕРТИФИКАТА

Након престанка коришћења сертификата издатог од стране *PURS CA*, дати сертификат мора бити опозван уколико је у том тренутку и даље активан.

Престанак коришћења сертификата може бити из сљедећих разлога:

- Корисник жели да прекине коришћење сертификационих сервиса *PURS CA*.
- *PURS CA* је престало са пружањем услуга сертификације.

Временски истекли електронски сертификати се не опозивају и тренутком истека наступа престанак коришћења сертификата.

Временски истекли опозвани електронски сертификати се уклањају са листе опозваних електронских сертификата.

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

4.12 ЧУВАЊЕ И РЕКОНСТРУКЦИЈА ПРИВАТНОГ КЉУЧА КОРИСНИКА

Асиметрични приватни кључ корисника који одговара јавном кључу садржаном у издатом електронском сертификату се не чува и налази се само у инсталационом фајлу којег преузима корисник путем *on-line* репозиторијума <http://ca.poreskaupravs.org>.

5 УПРАВНЕ, ОПЕРАТИВНЕ И ФИЗИЧКЕ БЕЗБЈЕДНОСНЕ КОНТРОЛЕ

Ово поглавље описује све безбједносне контроле које користи *PURS CA* за обављање функција креирања пара кључева асиметричног алгорита, провјере захтјева, издавања електронског сертификата, опозив електронског сертификата, провјере/аудитинга и архивирања.

PURS CA планира и изводи све безбједносне мјере у складу са стандардом *ISO/IEC 27001*.

5.1 ФИЗИЧКЕ БЕЗБЈЕДНОСНЕ КОНТРОЛЕ

PURS CA захтијева и имплементира физичке безбједносне контроле на свим локацијама на којима се обавља било који дио рада.

Детаљан опис примијењених контрола описан је у интерним правилима везаним за физичке безбједносне контроле.

5.1.1 Локација и зграда

Опрема *PURS CA* налази се у посебним просторијама које одговарају потребама извршења операција високе безбједности.

5.1.2 Физички приступ

Физички приступ је ограничен имплементацијом одговарајућих механизма контроле приступа у и из зона безбједности свих нивоа.

5.1.3 Електрично напајање и климатизација

Напајање и вентилација се извршавају са редундансом.

5.1.4 Изложеност поплавама

Просторије *PURS CA* су заштићене од поплава.

5.1.5 Превенција и заштита од пожара

Превенција и заштита од пожара су имплементирани.

5.1.6 Медијуми за чување података

Backup медијуми чувају се на одвојеној локацији која је физички обезбјеђена и заштићена од пожара и поплава.

5.1.7 Одлагање смећа

Изношење смећа се контролише. Папирни отпад се уништава на машини. Електрични уређаји се прије одлагања физички уништавају.

5.1.8 Одлагање резервних копија

Backup система на другу локацију која је физички обезбјеђена и заштићена од пожара и поплава се врши преко одговарајућих *backup* медија.

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

5.2 ПРОЦЕДУРАЛНЕ КОНТРОЛЕ

PURS CA спроводи кадровску и управну праксу која обезбјеђује разумну сигурност у повјерљивост и компетенцију запослених у домену технологија које се односе на електронски потпис и *PKI* системе.

5.2.1 Повјерљиве позиције запослених

Дужности запослених у *PURS CA* који извршавају операције повезане са управљањем кључевима *Root* и *Issuing CA* тијела, као и било које друге операције које материјално утичу на такве операције, сматрају се дужностима на повјерљивим позицијама. Повјерљиве дужности у *PURS CA* су:

- Администратор безбједности,
- Систем администратори и
- Систем оператери.

PURS CA спроводи провјеру свих запослених који су кандидати за повјерљиве позиције због стицања увида у њихову поузданост и компетенције.

Дужности запослених у *PURS CA* који извршавају операције повезане са управљањем кључевима, као и било које друге операције које материјално утичу на такве операције, сматрају се дужностима на овлашћеним позицијама. Овлашћене дужности у *PURS CA* су:

- *RA* оператер и
- *CA* оператер.

5.2.2 Број особа које се захтијевају по сваком задатку

Тамо гдје се захтијева дуална контрола, потребно је да најмање два запослена *PURS CA* на повјерљивим дужностима искажу њихова подијелена знања у циљу омогућавања извршења текућих операција. У оперативном раду са корисницима *PURS CA* потребно је да се користе обје овлашћене дужности исказивањем њихових знања у циљу омогућавања извршења текућих операција. Свака повјерљива или овлашћена дужност дефинише одговарајуће захтјеве у погледу идентификације и аутентикације.

Операције на којима се захтијева дуална контрола су:

- Креирање, активирање коришћења, *backup*-овање или уништење асиметричног приватног кључа *Root* и *Issuing CA* тијела и
- Конфигурација/реконфигурација *PURS CA* окружења.

5.2.3 Идентификација и за сваку улогу

Свака повјерљива или овлашћена дужност дефинише одговарајуће захтјеве у погледу идентификације и . Детаљније описано у интерним правилима.

5.2.4 Улоге које захтијевају раздвајање дужности

Запослени у *PURS CA* може да има само једну повјерљиву дужност и/или једну овлашћену дужност. Док обавља повјерљиву дужност може да обавља само *RA* овлашћену дужност, осим за сврху церемоније.

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

5.3 КАДРОВСКЕ БЕЗБЈЕДНОСНЕ КОНТРОЛЕ

5.3.1 Квалификација и искуство

PURS CA извршава неопходне активности у циљу провјере захтијеване биографије, квалификација, као и неопходног искуства у циљу реализације у оквиру контекста компетенције специфичног посла. Такве провјере биографије кандидата укључују:

- Да није осуђиван за кривично дјело,
- Да не постоје погрешне презентације информација од стране кандидата,
- Да постоје одговарајуће референце.

5.3.2 Процедура провере биографије

PURS CA реализује релевантне провјере евентуалних запослених на бази статусних извештаја који су издати од стране компетентних ауторитета, изјава трећих страна или изјава самих потенцијалних запослених.

5.3.3 Захтијеви за обученошћу

PURS CA обезбјеђује обуку за своје запослене на повјерљивим и овлашћеним дужностима у циљу реализације функција пословања *CA* и *RA*.

5.3.4 Поновна обука

Периодично ажурирање обуке и дообука запослених ради се у циљу успоставе континуитета и ажурности знања запослених, као и одговарајућих процедура.

5.3.5 Ротација послова

PURS CA примјењује ротацију запослених на повјерљивим дужностима сваке 3 године. Ротација запослених повлачи измјену подијељених знања запослених и реконфигурације *PURS CA* система тако да не утичу на континуитет пословања.

5.3.6 Документација за иницијалну обуку и поновну обуку

PURS CA чини доступном документацију запосленима на повјерљивим и овлашћеним дужностима која се односи на иницијалну обуку, дообуку или за друге сврхе.

5.3.7 Казнене мјере у односу на запослене

PURS CA примјењује одговарајуће мјере за санкционисање запослених за неовлашћене активности.

5.4 ПРОЦЕДУРЕ БЕЗБЈЕДНОСНИХ ПРОВЈЕРА/АУДИТИНГ

PURS CA води ажурну, тачну и безбједну евиденцију издатих сертификата која није јавно доступна.

Евиденција о свим догађајима у раду *PURS CA* води се електронски (*Audit log*), а гдје то није могуће ручно са датумом, временом и описом догађаја.

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

5.4.1 Типови забиљежених догађаја

PURS CA записује догађаје који укључују, али нису ограничени на операције везане за животни циклус сертификата, покушаје приступа систему, као и захтјеве достављене систему.

5.4.2 Учесталост прегледа евидентираних догађаја

Сви евидентирани догађаји се чувају и прегледају једанпут мјесечно. Рад *RA* оператера се периодично провјерава од стране запослених на повјерљивим дужностима са паузом провјере не дужом од 6 мјесеци. Рад *CA* оператера се периодично провјерава од стране запослених на повјерљивим дужностима са паузом провјере не дужом од 3 мјесеца.

5.4.3 Вријеме чувања евиденције

Аудит логови се архивирају минимално једанпут у 3 месеца а чувају се најмање 10 година.

5.4.4 Заштита *Audit log*

Документација достављена у *RA* тијело се чува у обезбјеђеном простору. Достављена документација чува се у *RA* тијелу. Цјелокупна размјена информација између *RA* тијела и *PURS CA* су електронски документи. Аудит логови рада *RA* оператера са системом и електронски документи налазе се на обезбјеђеном рачунару за ту намјену, а медиј са *backup*-ом се чува у обезбјеђеном простору.

5.4.5 Процедура *backup*-а аудит логова

PURS CA имплементира процедуре *backup*-а аудит логова.

5.4.6 Систем сакупљања аудит логова

Логови се скупљају у реалном времену.

5.4.7 Обавјештење субјекта који је проузроковао догађај

Субјекат који је проузроковао одређени инцидентни догађај се не обавјештава о самој аудит активности. У случају инцидентног догађаја, обавјештава се администратор безбједности *PURS CA*.

5.4.8 Пројена рањивости система

PURS CA реализује периодичну процјену рањивости система.

5.5 АРХИВИРАЊЕ ЗАПИСА

Захтјеве за чувањем записа се примјењују на *PURS CA* систем у цјелини, како на *CA* тако и на *RA*.

Детаљни опис процедуре се налази у интерним правилима рада.

5.5.1 Типови архивираних записа

PURS CA чува на безбједан начин записе о издатим електронским сертификатима, аудит подацима, информацијама о апликацијама за добијањем сертификата, као и документацију о самим апликацијама за издавање сертификата.

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

5.5.2 Период чувања архиве

PURS CA чува на безбједан начин поменуте записе о *PURS CA* електронским сертификатима за период који је назначен у *PURS CA CPS* документу, а што је усклађено са Законом,

5.5.3 Заштита архиве

PURS CA спроводи одговарајућу процедуру заштите медија *backup*-а архиве у обезбјеђеном простору.

5.5.4 Процедура *backup*-а архиве

PURS CA спроводи одговарајућу процедуру *backup*-а архиве.

5.5.5 Систем сакупљања записа

Спроводи се одговарајући систем скупљања записа који се архивирају.

5.5.6 Процедуре за добијање и верификацију информација из архиве

PURS CA чува записе у електронској или папирној форми. *PURS CA* може захтијевати од *RA*, корисника или њихових овлашћених лица да доставе одговарајућа документа у циљу провјере испуњености овог захтјева. Ови записи могу бити чувани у електронској, папирној и у било којој другој форми за коју *PURS CA* сматра да је одговарајућа.

5.6 ИЗМЈЕНА КЉУЧЕВА

PURS CA посједује процедуру, детаљно описану у интерним правилима, која се спроводи у случају истека сертификата сертификационог тијела или опозива сертификата сертификационог тијела у складу са условима дефинисаним у овој *CPS*. У оба случаја, врши се генерисање новог пара кључева цертификационог тијела и дистрибуција сертификата *CA* свим корисницима и заинтересованим странама, као и у случају првог генерисаног сертификата *CA*.

5.7 КОМПРОМИТАЦИЈА И ОПОРАВАК У СЛУЧАЈУ КАТАСТРОФЕ

5.7.1 Процедуре за поступање у инцидентним и компромитујућим ситуацијама

У интерним правилима рада, *PURS CA* документује процедуре које треба извршити при рјешавању инцидента, као и извјештавања у вези са евентуалном компромитацијом кључева *CA*.

5.7.2 Рачунарски ресурси, софтвер или подаци који су оштећени

PURS CA, такође, документује процедуре опоравка које се користе уколико су рачунарски ресурси, софтвер, и/или подаци неисправни или се сумња да су неисправни.

5.7.3 Процедуре које се спроводе код компромитације приватног кључа корисника

Врши се опозив компромитованог електронског сертификата и издавање новог са новим паром кључева.

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

5.7.4 Могућности континуитета пословања након катастрофе

План континуитета пословања се имплементира да осигура наставак пословања након природне или друге катастрофе и описан је у интерним правилима *PURS CA*.

5.8 ЗАВРШЕТАК РАДА *CA* ИЛИ *RA*

Прије него што прекине своје активности пружања сертификационих услуга, *PURS CA*:

- Обезбјеђује својим корисницима који имају валидне сертификате обавјештење о намјери да престаје са пружањем сертификационе услуге, тј. да престане да извршава активности у својству *CA*,
- Опозива све сертификате који су још увек валидни (тј. оне који нису опозвани или им је истекао рок важности) након обавјештења, а без захтјева за сагласношћу корисника,
- Правовремено обавјештава о опозиву сертификата све кориснике на које се то односи,
- Предузима мјере у циљу заштите записа које чува у складу са *CPS*,
- Уколико је то могуће, обезбјеђује одговарајуће мјере обезбјеђења сукцесије у смислу поновног издавања сертификата од стране другог *CA* које је сукцесор.

У случају прекида рада одређеног шалтера *RA* тијела, *PURS CA*:

- Преноси комплетну документацију, папирну и електронску, насталу радом датог шалтера *RA* у централно *RA* тијело у оквиру *PURS CA*,
- *PURS CA* врши надзор свих записа рада *RA* оператера, и сертификате за које постоји нерегуларност у раду *RA* тијела опозива,
- Укида овлашћења свим *RA* оператерима за овлашћену дужност у *PURS CA* систему,
- Ажурира јавно доступан списак шалтера *RA* тијела *PURS CA* система на репозиторијуму <http://ca.poreskaupravors.org>.

6 ТЕХНИЧКЕ БЕЗБЈЕДНОСНЕ КОНТРОЛЕ

Ово поглавље дефинише техничке безбједносне мјере које примјењује *PURS CA* у циљу заштите криптографских кључева и активационих података (једнократни активациони код, ...). Безбједносно управљање кључевима је критично у циљу осигурања да су сви кључеви и активациони подаци заштићени и да се користе искључиво од стране ауторизованих запослених.

Такође, дефинисане су и друге техничке безбједносне контроле које се користе од стране *PURS CA* да се безбједно извршавају функције генерисања кључева, корисника, регистрације корисника, издавања сертификата, опозива сертификата, аудитинга и архивирања. Техничке контроле укључују животни циклус безбједносних контрола као и оперативне безбједносне контроле.

У овом поглављу се такође дефинишу техничке безбједносне контроле над репозиторијумима, регистрационим тијелом, корисницима и другим учесницима.

6.1 ГЕНЕРИСАЊЕ И ИНСТАЛАЦИЈА АСИМЕТРИЧНОГ ПАРА КЉУЧЕВА

6.1.1 Генерисање асиметричног пара кључева

PURS CA безбједно генерише и штити своје сопствене приватне кључеве, коришћењем безбједних и поузданих система, и примјењује неопходне превентивне мјере у циљу спрјечавања компромитације или неауторизованог коришћења.

6.1.2 Испорука приватног кључа кориснику

Уручење електронског сертификата врши се путем *on-line* репозиторијума <http://ca.poreskaupravar.org>. Издати сертификат од стране *PURS CA* сматра се прихваћеним од стране корисника уколико је корисник преко *on-line* репозиторијума <http://ca.poreskaupravar.org> коришћењем једнократног кода преузео електронски сертификат. Овим путем преузима се и приватни кључ.

6.1.3 Достава јавног кључа издаваоца сертификата трећим странама

PURS CA доставља своје јавне кључеве *Root* и *Issuing CA* тијела у облику *X.509v3* електронских сертификата на свом јавно доступном репозиторијуму <http://ca.poreskaupravar.org>.

6.1.4 Дужине кључева

За потребе свог *Root CA* приватног кључа и одговарајуће потписивање, *PURS CA* користи *SHA-256/RSA* комбинацију *hash* и асиметричног алгорита. Дужина *RSA* кључа је 4096 бита. Период валидности *Root* сертификата је 30 година. Период валидности издатих сертификата *Issuing CA* је до 20 година.

За свој *Issuing CA* приватни кључ и одговарајући алгорита за електронско потписивање, *PURS CA1* користи *SHA-256/RSA* комбинацију *hash* и асиметричног алгорита. Дужина *RSA* кључа је 4096 бита. Период валидности сертификата *Issuing CA* тијела је 20 година. Период валидности издатих електронских сертификата је до 5 година.

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

6.1.5 Намјена кључа (*Key Usage*)

Root CA тијело има намјену кључа за *Certificate Signing, CRL Signing*.

Издавајуће *CA* тијело има намјену кључа за *Certificate Signing, CRL Signing*.

Електронски сертификат има намјену кључа за *Digital Signature, Non-Repudiation*.

6.2 ЗАШТИТА ПРИВАТНОГ КЉУЧА

PURS CA користи одговарајуће криптографске уређаје, криптографске софтверске компоненте и криптографске механизме у циљу реализације задатака управљања кључевима *CA*.

Генерисање приватног кључа *PURS ROOT CA* и *PURS CA1* захтијева спровођење одговарајућих контрола од стране више запослених са поверљивим дужностима. Ауторизација процедуре генерисања кључева се мора извршити од стране више од једног члана управне структуре *PURS CA*.

Хардверски и софтверски механизми који штите приватне кључеве *CA* су документовани у интерним правилима рада.

Опрема и уређаји на којима је изграђен систем *PURS CA* не смију да напуштају *PURS CA* просторије изузев ријетких прилика, као што је унапријед дефинисано премјештања или пресељење. *PURS CA* чува записе у вези свих тих премјештања или пресељења.

Приватни кључ *PURS ROOT CA* и *PURS CA1* се не обнавља.

PURS ROOT CA и *PURS CA1* приватни кључ се *backup*-ује у складу са процедуром дефинисаном у *CPS* документу.

Приватни кључ *PURS ROOT CA* и *PURS CA1* ће бити уништен на крају свог животног циклуса. Уништавају се и *backup* копије.

Процес уништавања кључева је документован у интерним правилима рада и одговарајући записи су архивирани.

6.3 ДРУГИ АСПЕКТИ УПРАВЉАЊА ПАРОМ КЉУЧЕВА

6.3.1 Архивирање јавног кључа

PURS ROOT CA и *PURS CA1* архивирају свој сопствени јавни кључ.

6.3.2 Периоди валидности сертификата и приватног кључа

Вријеме валидности *PURS CA Root CA* електронског сертификата је 30 (тридесет) година.

Вријеме валидности *PURS CA Issuing CA* електронског сертификата је 20 (двадесет) година

Вријеме валидности електронског сертификата је 5 (пет) година.

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

6.4 АКТИВАЦИОНИ ПОДАЦИ

PURS CA безбједно процесира активационе податке придружене приватним кључевима *CA*, као и свим другим приватним кључевима у датом *PKI* систему (*Root CA*, *Issuing CA*, *RA* и *CA* Оператерима, корисници).

6.5 БЕЗБЈЕДНОСНЕ КОНТРОЛЕ РАЧУНАРА

PURS CA имплементира безбједносне контроле над рачунарима који се користе у оквиру *PURS CA PKI* система.

6.5.1 Специфични захтјеви за безбједност рачунара

Рачунари који се користе за *PURS CA* чувају се у посебно заштићеним просторијама.

6.5.2 Рангирање безбједности рачунара

Није примјенљиво.

6.6 ЖИВОТНИ ЦИКЛУС ТЕХНИЧКИХ БЕЗБЈЕДНОСНИХ КОНТРОЛА

PURS CA реализује контроле периодичног развоја система и управљања безбједношћу система у складу са *ISO 27001* стандардом.

6.7 МРЕЖНЕ БЕЗБЈЕДНОСНЕ КОНТРОЛЕ

PURS CA одржава и примјењује висок ниво система мрежне безбједности, укључујући примјену *firewall* уређаја.

6.8 ВРЕМЕНСКИ ЖИГ

Временски жиг се користи само за интерни оперативни рад *PURS CA*.

7 ПРОФИЛИ ЦЕРТИФИКАТА И CRL ЛИСТА

Ово поглавље специфицира формате сертификата и CRL листа које издаје PURS CA.

7.1 ПРОФИЛИ ЦЕРТИФИКАТА

PURS CA издаје следеће врсте сертификата:

- Root CA тијело,
- Issuing CA тијело,
- Електронски сертификат за кориснике.

7.1.1 Root CA тијело

Polja Verzije1	Vrijednost
Version	V3
Serial Number	20 hex karaktera bez vodećih nula
Signature Algorithm	Sha256RSA
Signature hash algorithm	Sha256
Issuer	CN = PURS ROOT CA, O = Poreska uprava, ST = Republika Srpska, C = BA
Valid From	UTC datum i vrijeme
Valid To	UTC datum i vrijeme + 30 godina
Subject	CN = PURS ROOT CA, O = Poreska uprava, ST = Republika Srpska, C = BA
Public Key	4096bit
Polja Ekstenzije	Vrijednost
Key Usage (Critical)	Certificate Signing, CRL Signing (06)
Basic Constraints (Critical)	Subject Type=CA Path Length Constraint=1
Enhanced Key Usage	Nema
Application Policies	Nema
Certificate Policies	Nema
Qualified Certificate Statements	Nema
Subject Key Identifier	40 hex karaktera Hash vrijednost PublicKey – koristi se za konstrukciju putanje sertifikata
Authority Key Identifier	Nema
CRL Distribution Points	Nema
Authority Information Access	Nema
Subject Alternate Name	Nema
Polja Atributa	Vrijednost
Thumbprint algorithm	Sha1
Thumbprint	40 hex karaktera
Friendly Name	PURS ROOT CA

7.1.2 PURS CA 1

Polja Verzije1	Vrijednost
----------------	------------

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

Version	V3
Serial Number	20 hex karaktera bez vodećih nula
Signature Algorithm	Sha256RSA
Signature hash algorithm	Sha256
Issuer	CN = PURS ROOT CA, O = Poreska uprava, ST = Republika Srpska, C = BA
Valid From	UTC datum i vrijeme
Valid To	UTC datum i vrijeme + 20 godina
Subject	CN = PURS CA 1, O = Poreska uprava, ST = Republika Srpska, C = BA
Public Key	4096bit
Polja Ekstenzije	Vrijednost
Key Usage (Critical)	Certificate Signing, CRL Signing (06)
Basic Constraints (Critical)	Subject Type=CA Path Length Constraint=0
Enhanced Key Usage	Nema
Application Policies	Nema
Certificate Policies	Policy Identifier=All issuance policies
Qualified Certificate Statements	Nema
Subject Key Identifier	40 hex karaktera Hash vrijednost PublicKey – koristi se za konstrukciju putanje sertifikata
Authority Key Identifier	KeyID=40 hex karaktera Način identifikovanja javnog ključa čijim privatnim ključem je potpisan sertifikat = Subject Key Identifier Issuer-a
CRL Distribution Points	http putanja do CRL liste Root CA na http://ca.poreskaupravors.org repozitorijumu
Authority Information Access	http putanja do fajla Root CA sertifikata na http://ca.poreskaupravors.org repozitorijumu
Subject Alternate Name	Nema
Polja Atributa	Vrijednost
Thumbprint algorithm	Sha1
Thumbprint	40 hex karaktera
Friendly Name	PURS CA 1

7.1.3 Електронски сертификат за правна лица/предузетнике

Polja Verzije1	Vrijednost
Version	V3
Serial Number	20 hex karaktera bez vodećih nula
Signature Algorithm	Sha256RSA
Signature hash algorithm	Sha256
Issuer	CN = PURS CA 1, O = Poreska uprava, ST = Republika Srpska, C = BA
Valid From	UTC datum i vrijeme
Valid To	UTC datum i vrijeme + 5 godina
Subject	CN=prezime ime JIK, OU="Pravno lice", O=JIB company name, ST=Republika Srpska, C=BA
Public Key	2048bit
Polja Ekstenzije	Vrijednost

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

Key Usage (Critical)	Digital Signature, Non-Repudiation (c0)
Enhanced Key Usage	Nema
Application Policies	Nema
Certificate Policies	Nema
Qualified Certificate Statements	Nema
Subject Key Identifier	40 hex karaktera Hash vrijednost PublicKey – koristi se za konstrukciju putanje sertifikata
Authority Key Identifier	KeyID=40 hex karaktera Način identifikovanja javnog ključa čijim privatnim ključem je potpisan sertifikat = Subject Key Identifier Issuer-a
CRL Distribution Points	http putanja do CRL liste Issuing CA na http://ca.poreskaupravors.org repozitorijumu
Authority Information Access	http putanja do fajla Issuing CA sertifikata na http://ca.poreskaupravors.org repozitorijumu
Subject Alternate Name	Nema
Polja Atributa	Vrijednost
Thumbprint algorithm	Sha1
Thumbprint	40 hex karaktera
Friendly Name	PURS CA 1

7.1.4 Електронски сертификат за физичка лица

Polja Verzije1	Vrijednost
Version	V3
Serial Number	20 hex karaktera bez vodećih nula
Signature Algorithm	Sha256RSA
Signature hash algorithm	Sha256
Issuer	CN = PURS CA 1, O = Poreska uprava, ST = Republika Srpska, C = BA
Valid From	UTC datum i vrijeme
Valid To	UTC datum i vrijeme + 5 godina
Subject	CN=prezime ime JIK, OU="Fizicko lice", ST=Republika Srpska, C=BA
Public Key	2048bit
Polja Ekstenzije	Vrijednost
Key Usage (Critical)	Digital Signature, Non-Repudiation (c0)
Enhanced Key Usage	Nema
Application Policies	Nema
Certificate Policies	Nema
Qualified Certificate Statements	Nema
Subject Key Identifier	40 hex karaktera Hash vrijednost PublicKey – koristi se za konstrukciju putanje sertifikata
Authority Key Identifier	KeyID=40 hex karaktera Način identifikovanja javnog ključa čijim privatnim ključem je potpisan sertifikat = Subject Key Identifier Issuer-a
CRL Distribution Points	http putanja do CRL liste Issuing CA na http://ca.poreskaupravors.org repozitorijumu

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

Authority Information Access	<i>http putanja do fajla Issuing CA sertifikata na http://ca.poreskaupravs.org repozitorijumu</i>
Subject Alternate Name	<i>Nema</i>
Polja Atributa	<i>Vrijednost</i>
Thumbprint algorithm	<i>Sha1</i>
Thumbprint	<i>40 hex karaktera</i>
Friendly Name	<i>PURS CA 1</i>

7.2 ПРОФИЛ CRL ЛИСТЕ

PURS CA подржава издавање CRL листа које су у сагласности са сљедећим условима:

- Бројеви верзија су подржани за CRL листе,
- CRL и CRL екстензије су попуњене и њихова критичност је посебно назначена.

PURS CA издаје CRL верзије 2 са основним пољима и екстензијама.

Опозвани сертификати којима је истекла временска валидност не налазе се у CRL листи.

7.2.1 Profil CRL листе PURS ROOT CA

Polja	Vrijednost
Version	<i>V2</i>
Issuer	<i>CN = PURS ROOT CA, O = Poreska uprava, ST = Republika Srpska, C = BA</i>
Signature Algorithm	<i>Sha256RSA</i>
Signature hash algorithm	<i>Sha256</i>
Effective Update	<i>UTC datum i vrijeme</i>
Next Update	<i>UTC datum i vrijeme + 26 sedmica</i>
CRL Number	<i>Redni broj</i>
Authority Key Identifier	<i>KeyID=hash javnog ključa CA tijela koje potpisuje CRL listu</i>
Revocated Certificate	<i>Serial Number UTC datum i vrijeme opoziva razlog opoziva</i>

7.2.2 Profil CRL листе PURS CA 1

Polja	Vrijednost
Version	<i>V2</i>
Issuer	<i>CN = PURS CA 1, O = Poreska uprava, ST = Republika Srpska, C = BA</i>
Signature Algorithm	<i>Sha256RSA</i>
Signature hash algorithm	<i>Sha256</i>
Effective Update	<i>UTC datum i vrijeme</i>
Next Update	<i>UTC datum i vrijeme + 1 dan</i>
CRL Number	<i>Redni broj</i>
Authority Key Identifier	<i>KeyID=hash javnog ključa CA tijela koje potpisuje CRL listu</i>
Revocated Certificate	<i>Serial Number UTC datum i vrijeme opoziva</i>

7.3 OCSP ПРОФИЛ

OCSP сервис се не користи.

8 ПРОВЈЕРА САГЛАСНОСТИ СА ПОЛИТИКОМ ЦЕРТИФИКАЦИЈЕ

PURS CA прихвата периодичну провјеру сагласности својих политика, укључујући *CPS* што укључује и периодичну супервизију од стране надлежног органа Републике Српске.

У домену издавања електронских сертификата, *PURS CA* ради у оквиру ограничења дефинисаних у оквиру Закона о електронском потпису Републике Српске, као и одговарајућим подзаконским актима.

PURS CA прихвата под одређеним условима и контролу интерних процедура и правила рада која нису јавно доступна у циљу унапрјеђења својих услуга. *PURS CA* евалуира резултате оваквих провјера пре него што их имплементира.

PURS CA спроводи редовне годишње интерне audit-е усклађености пословања са *CPS*, као и са *CP* документом. Интерни аудит спроводе одговарајући запослени Пореске управе Републике Српске са датим задужењима. У случају неусаглашености рада са Политиком сертификације, *PURS CA* обуставља даље издавање електронских сертификата, осим пробних, док се не отклони неусаглашеност.

9 ДРУГИ ПОСЛОВНИ И ПРАВНИ АСПЕКТИ

9.1 ЦИЈЕНЕ

9.1.1 Цијена издавања или обнове сертификата

***PURS CA* не наплаћује издавање и обнову електронских сертификата.**

9.1.2 Цијена приступа сертификатима

Ово поглавље није примјенљиво у оквиру *CPS*.

9.1.3 Цијена приступа информацијама о статусу сертификата

Приступ регистру опозваних сертификата (*CRL*) је бесплатан.

9.1.4 Цијене за друге сервисе

Ово поглавље није примјенљиво у оквиру *CPS*.

9.1.5 Политика повраћаја новца

Ово поглавље није примјенљиво у оквиру *CPS*.

9.2 ФИНАНСИЈСКА ОДГОВОРНОСТ

9.2.1 Покривање осигурања

Ово поглавље није примјенљиво у оквиру *CPS*.

9.2.2 Осигурање или гаранцијско покривање за кориснике

Корисник је дужан да надокнади штету причињену *PURS CA* у односу на било које активности или пропусте у одговорности, било које губитке или штету, као и за било какве трошкове било које врсте, које би *PURS CA* могао да има као резултат:

- Било ког лажног или погрешно презентованог податка достављеног од стране корисника,
- Било ког пропуста корисника да достави материјалну чињеницу да је погрешна презентација или пропуст учињен из немарности или са намером да се превари *PURS CA*, или било које лице које прима и односи се према добијеном сертификату.
- Необезбјеђивања одговарајуће заштите корисниковог приватног кључа, некоришћења безбједног система како је захтијevano, или неизвршења одговарајућих превентивних мјера неопходних да се спријечи компромитација, губитак, објављивање, модификација или неауторизовано коришћење корисниковог приватног кључа, или напада на интегритет *PURS ROOT CA* и *PURS CA1* приватних кључева,
- Кршења било којих закона који су примјенљиви, укључујући оне који се односе на заштиту интелектуалних права, вирусе, приступ рачунарским системима, итд.

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

9.3 ПОВЈЕРЉИВОСТ ПОСЛОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА

9.3.1 Опсег повјерљивих информација

Цертификационо тијело *PURS CA* поступа повјерљиво са сљедећим подацима:

- Са свим захтјевима за добијање електронског сертификата или других услуга,
- Све могуће повјерљиве податке везане за финансијске обавезе,
- Све могуће повјерљиве податке који представљају предмет међусобних уговора са трећим лицима и
- Све остале податке који су наведени у интерним правилима рада сертификационог тијела *PURS CA*.

9.3.2 Информације које нису у опсегу повјерљивих информација

Цертификационо тијело *PURS CA* јавно објављује само оне пословне податке који нису повјерљиве природе, а у складу са важећим законодавством.

9.3.3 Одговорност за заштиту повјерљивих информација

Цертификационо тијело *PURS CA* не преузима никакве одговорности за садржај података које власник електронског сертификата електронски потписује. Такође, *PURS CA* не преузима никакве одговорности за питања да ли су власник или треће лице поштовали све важеће прописе, све одредбе политике сертификације и других правила сертификационог тијела *PURS CA*, односно водили рачуна о свим објављеним упутствима.

Цертификационо тијело *PURS CA* не преузима никакве одговорности за посљедице до којих долази уколико власник електронског сертификата није поступао у складу са сигурносним захтјевима из поглавља 5 овог *CPS* документа.

9.4 ПРИВАТНОСТ И ЗАШТИТА ЛИЧНИХ ИНФОРМАЦИЈА

9.4.1 План приватности

PURS CA се придржава правила заштите приватности личних података и правила повјерљивости како је прописано у *CPS* документу, као и у одговарајућим законским и подзаконским актима.

9.4.2 Информације које се третирају као приватне

Лични подаци који се чувају су сви лични подаци које сертификационо тијело *PURS CA* прикупи у оквиру захтјева за своје услуге или у одговарајућим регистрима за доказивање идентитета власника.

9.4.3 Информације које се не сматрају приватним

PURS CA сертификационо тијело не сматра приватним искључиво оне информације корисника за које је сам корисник дао сагласност да се могу публиковати.

PURS CA у процесу регистрације правног лица/предузетника и припадника правног лица/предузетника прикупља идентификационе податке. Идентификациони подаци правног лица/предузетника као што су назив и ЈИБ наћи ће се на електронском сертификату у пољу

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

Organization. Идентификациони подаци физичког лица и припадника правног лица/предузетника као што су Име и Презиме наћи ће се на електронском сертификату у пољу *Common Name*.

9.4.4 Одговорност за заштиту приватних информација

PURS CA је одговорно за заштиту приватности корисникових информација прикупљених у оквиру захтјева за своје услуге или у одговарајућим регистрима за доказивање идентитета власника.

9.4.5 Обавјештење и сагласност за коришћење приватних информација

PURS CA сертификационо тијело дефинише услове у вези објављивања приватних информација за које дати корисник треба да да сагласност и ти су услови наведени у Закону о пореском поступку Републике Српске и Закону о заштити личних података.

Власник овлашћује сертификационо тијело *PURS CA* за коришћење личних података који се налазе на захтјеву за добијање електронских сертификата, у складу са Законом о пореском поступку Републике Српске и Законом о заштити личних података.

9.4.6 Откривање информација сходно правним и административним процесима

PURS CA не објављује, нити се захтијева да објављује, било коју повјерљиву информацију без аутентикованог и потврђеног захтјева од стране:

- Саме стране за коју се таква информација и чува,
- Надлежног суда.

Стране у комуникацији које захтјевају и добијају поверљиве информације, имају дозволу за то на основу законске претпоставке да ће они те информације користити за захтијеване сврхе, да ће их осигурати од компромитације и да ће се уздржавати од њиховог коришћења и објављивања трећим странама.

9.5 ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНОГ ВЛАСНИШТВА

ПУРС поседује и задржава сва права интелектуалног власништва придружена његовим базама података, *web* сајтовима, електронским сертификатима које издаје, као и било којим другим публикацијама које на било који начин припадају или потичу од стране *PURS CA*, укључујући и ову *CPS*.

PURS CA омогућава корисницима и трећим странама да користе, копирају, дистрибуирају и у своје електронске документе уграђују издате електронске сертификате, *CRL* листе.

9.6 ИЗЈАВА О ГАРАНЦИЈИ

Ово поглавље није примјенљиво у оквиру *CPS*.

9.7 НЕПРИЗНАВАЊЕ ГАРАНЦИЈЕ

Ово поглавље није примјенљиво у оквиру *CPS*.

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

9.8 ОГРАНИЧЕЊА ОДГОВОРНОСТИ

PURS CA не прихвата било какву другу одговорност осим оне која је експлицитно дефинисана у овом документу.

PURS CA није одговорна за:

- коришћење електронских сертификата за намјене и на начин који није изричито предвиђен у политици сертификације и *CPS* документу,
- неправилног или погрешног обезбјеђења лозинки или приватних кључева власника електронског сертификата, откривање повјерљивих података или кључева трећим лицима и неодговорног поступања власника електронског сертификата,
- злоупотребе односно упада у информациони систем власника електронског сертификата и на тај начин доласка до података о електронским сертификатима од стране неовлашћених лица,
- непоступања или лошег поступања са подацима у оквиру информационе инфраструктуре власника електронског сертификата или трећих лица,
- непровјеравања података и валидности (статуса повучености) електронских сертификата у регистру опозваних електронских сертификата,
- непровјеравања времена валидности електронских сертификата,
- поступања власника електронског сертификата или трећег лица супротно информацијама и обавјештењима које објављује сертификационо тијело *PURS CA*, Политиком сертификације, *CPS* документом и другим прописима,
- омогућеног коришћења односно злоупотребе власниковог електронског сертификата од стране неовлашћених лица,
- садржај самих података који се потписују коришћењем електронских сертификата, већ само да је код потписа над тим подацима коришћен електронски сертификат *PURS CA*,
- употребе и поузданости рада машинске и програмске опреме власника електронског сертификата.

9.9 Одштете

За штету насталу употребом електронског сертификата и њему придруженог приватног кључа услед непоштовања одредби уговора, Политике сертификације, Практичних правила рада и важећих закона, одговорна је странка која је исту проузроковала.

9.10 ПЕРИОД ВАЖНОСТИ И КРАЈ ВАЛИДНОСТИ ПОЛИТИКЕ ЦЕРТИФИКАЦИЈЕ

Сертификационо тијело *PURS CA* задржава право да измјени Политику сертификације и овај *CPS* документ и да надогради инфраструктуру без претходног обавјештавања власника електронског сертификата.

Важећи сертификати тако остају важећи до истека њихове валидности и за њих још увек важи онај *CPS* документ који је важио у вријеме њиховог издавања. За све сертификате издате након почетка валидности новог *CPS* документа, важи тај нови.

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

Овај *CPS* документ ступа на снагу онога дана када је одобрен и објављен од стране сертификационог тијела ПУРС.

9.10.1 Важност

Нова верзија *CPS* документа сертификационог тијела ПУРС претходно се, осам (8) дана прије званичног датума валидности, објављује на *web* страници сертификационог тијела ПУРС са новим идентификационим бројем и означеним датумом почетка валидности.

9.10.2 Крај валидности

Крај валидности *CPS* документа није одређен нити је повезан са периодом валидности електронских сертификата издатих на основу овог *CPS*.

9.10.3 Ефекат завршетка и поновног рада

Приликом објављивања новог *CPS*, сви електронски сертификати издати након тог датума издају се према новом *CPS* документу.

9.11 ПОЈЕДИНАЧНА ОБАВЈЕШТЕЊА И КОМУНИКАЦИЈА СА УЧЕСНИЦИМА

Контактни подаци сертификационог тијела објављени су на *web* страницама истог и наведени у поглављу 1.2 овог документа.

Контактни подаци корисника прикупљени приликом регистрације користе се само за обавјештавање када процедуре рада *PURS CA* то налажу.

9.12 ИСПРАВКЕ

9.12.1 Процедуре за исправку

Промене или допуне овог *CPS* документа сертификационо тијело може да објави у облику промјена или допуна овог *CPS*.

Измјене се усвајају и прихватају истим поступком као и сама практична правила рада.

9.12.2 Механизам и период обавјештавања

Ово поглавље није примјенљиво у оквиру *CPS*.

9.12.3 Услови промјене објектног идентификатора (*OID*)

Ово поглавље није примјенљиво у оквиру *CPS*.

9.13 ПРОЦЕДУРЕ РЈЕШАВАЊА СПОРОВА

У случају спорова који се односе на ову *CPS*, стране ће спор ријешити споразумно. Уколико се спор не ријешити на наведени начин, за све евентуалне спорове надлежни су судови у Републици Српској.

ЦЕРТИФИКАЦИОНО ТИЈЕЛО ПОРЕСКЕ УПРАВЕ РС – ПРАКТИЧНА ПРАВИЛА

9.14 ПРИМЈЕНА ЗАКОНА

Овај *CPS* је у потпуности у складу са позитивном законском регулативом Републике Српске и то прије свега са Законом о електронском потпису Републике Српске и одговарајућим подзаконским актима. Сви спорови које се односе на *PURS CA* и/или који се односе на сертификате издате од стране *PURS CA*, ће бити процесуирани од стране надлежног суда у Републици Српској.

9.15 САГЛАСНОСТ СА ПОЗИТИВНИМ ПРОПИСИМА

Ово поглавље није примјенљиво у оквиру ове *CPS*.

9.16 ДРУГЕ ОДРЕДБЕ

Ово поглавље није примјенљиво у оквиру ове *CPS*.

10 РЕФЕРЕНЦЕ

- Закон о електронском потпису Републике Српске, Службени гласник Републике Српске, бр. 106/2015
- *RFC 3647 – Request For Comments 3647, Internet X.509 Public Key Infrastructure, Certificate Policy and Certification Practices Framework*
- *RFC 5280 – Request For Comments 5280, Internet X.509 Public Key Infrastructure / Certificate and CRL Profile*
- Практична правила сертификације сертификационог тијела Пореске управе Републике Српске.

ДИРЕКТОР

ДР Горан Маричић

